

# ضریب خوداتکایی ذرت دانه‌ای کاهش یافت/افزایش تولید جو در کشور



مدیرکل دفتر غلات و کالاهای اساسی وزارت جهاد ضمن تشریح آخرین وضعیت طرح خوداتکایی دو محصول ذرت و جو گفت: در صورت حمایت، می‌توانیم اهداف برنامه را محقق کنیم.

به گزارش خبرنگار مهر، نقش بخش کشاورزی در تأمین امنیت غذایی کشور انکارناپذیر است و کارشناسان معتقدند بین استقلال هر کشور و تأمین امنیت غذایی آن، ارتباط مستقیم وجود دارد. بخش کشاورزی و پایداری تولید در این بخش سبب ایجاد مقاومت در برابر چالش‌هایی می‌شود که گاهی از سوی بیگانگان بر کشور تحمیل می‌شود.

اهمیت این موضوع تا حدی است که رهبر معظم انقلاب بارها و بارها بر خودکفایی در محصولات اساسی بخش کشاورزی تأکید کرده‌اند. ایشان در سال ۹۴ در دیدار با هیأت دولت اعلام کردند: «بخش کشاورزی مهم است؛ آن چیزی که ما از وزیرجهاد و از مجموعه این وزارتخانه توقع داریم، این است که در تولید محصولات حیاتی باید خودکفایی به‌وجود

بیاید؛ یعنی خودکفایی را به حرف و گپ این و آن نگاه نکنید که آقا گندم، بیرون ارزان‌تر است، و مانند اینها. ما باید به خودکفایی برسیم؛ در مواد<sup>۳</sup> حیاتی باید به خودکفایی برسیم.»

در پی این اظهارات، عباس کشاورز، معاون امور زراعت وزارت جهادکشاورزی در پاسخ به این پرسش که معاونت زراعت چه برنامه‌ای برای خودکفایی در محصولات اساسی که بیشتر آنها نیز در حوزه مسئولیت این معاونت است، دارد؟ گفت: ما برای ۸ محصول اساسی طرح خوداتکایی تهیه کرده‌ایم که ضریب خوداتکایی آنها در این طرح‌ها مشخص شده است.

این ۸ محصول شامل برنج، جو، گندم، حبوبات، پنبه، چغندر قند، ذرت و دانه‌های روغنی هستند. در همین زمینه فرامک عزیز کریمی، مدیرکل دفتر غلات و محصولات اساسی وزارت جهاد کشاورزی در گفتگو با خبرنگار مهر آخرین وضعیت دو طرح جو و ذرت را که مربوط به این دفتر است، مورد اشاره قرار داد و اظهارداشت: ذرت به عنوان یکی از غلات استراتژیک تابستانه با برداشت دو منظوره دانه و علوفه مطرح است.

### **تولید سالانه یک میلیون تن ذرت دانه‌ای و بیش از ۱۰ میلیون تن ذرت علوفه‌ای در کشور**

وی با بیان اینکه ذرت همچنین به عنوان مهمترین غله در تغذیه ماکیان و دام کشور مطرح است، گفت: کشت این محصول تقریباً در تمام استان‌ها و اقلیم‌های کشور چه به صورت دانه، علوفه و یا هر دو انجام می‌شود.

این مقام مسئول اضافه کرد: طی سالهای ۹۵ تا ۹۷ به طور متوسط سالانه یک میلیون تن ذرت دانه‌ای و بالای ۱۰ میلیون تن ذرت علوفه‌ای در سطح متوسط ۳۳۵ هزار هکتار در کشور تولید شده است.

عزیز کریمی توضیح داد: در این راستا اقداماتی مانند توزیع سالانه ۱۳ هزار تن بذر هیبرید ارقام مختلف ذرت در گروه‌های رسیدگی دیررس تا زودرس، ۲۱۵ هزار تن انواع کود، اجرای مزارع الگویی با رویکرد معرفی ارقام جدید و پر پتانسیل با طول دوره رشد کوتاه‌تر به منظور صرفه جویی در مصرف آب، روش‌ها و آرایشهای جدید کاشت ذرت توأم با سیستم‌های آبیاری میکرو، تغذیه مزارع ذرت و اجرای سیستم کشت حفاظتی (مستقیم) انجام گرفته است.

وی با اشاره به اینکه به طور متوسط در سطح ۱۳۵ هزار هکتار با

آفات و بیماری‌های این محصول مبارزه شده است، گفت: توسعه کشت نشایی ذرت نیز در راستای پایداری تولید و صرفه جویی در مصرف آب انجام شده است.

### **افزایش ۳۵ درصدی استفاده از ارقام میان‌رس و زودرس**

این مقام مسئول با اشاره به گسترش آبیاری میکرو در سطح سالانه بیش از ۵۰ هزار هکتار گفت: همچنین کاهش استفاده از ارقام دیررس از ۹۵ به ۶۵ درصد و افزایش استفاده از ارقام میان‌رس و زودرس از ۵ به ۳۵ درصد و در نهایت افزایش متوسط عملکرد ذرت دانه‌ای از ۷ تن به ۸ تن و ذرت علوفه‌ای از ۴۸ به ۵۳ تن در هکتار از جمله مهم‌ترین دستاوردهای طرح طی این مدت بوده است.

عزیزکریمی گفت: هرچند سطح و تولید ذرت به خصوص ذرت دانه‌ای در سنوات اخیر تحت تأثیر منابع آبی و خشکسالی‌های مستمر کاهش داشته است اما با برنامه ریزی‌های صورت گرفته و تجدید نظرهای به عمل آمده از قبیل روش‌های کشت بهینه، شیوه‌های آبیاری، استفاده از ارقام زودرس و میان‌رس و کشت نشایی، امیدواریم با پشتیبانی و حمایت‌های لازم، بتوانیم اهداف ترسیم شده در برنامه را تحقق بخشیم و به درصد خوداتکایی مندرج در برنامه برسیم.

### **خوداتکایی ذرت دانه‌ای به ۱۷ درصد کاهش یافت**

این مقام مسئول در وزارت جهاد کشاورزی اظهارداشت: میزان خوداتکایی ذرت دانه‌ای قبل از برنامه اقتصاد مقاومتی با میزان تولید ۱۰۷ میلیون تن و نیاز به واردات ۶ میلیون تن، ۲۸ درصد بوده که در حال حاضر درصد خوداتکایی به حدود ۱۷ درصد کاهش یافته است.

عزیزکریمی گفت: این در حالی است که کل نیاز علوفه سهم ذرت، بر اساس برنامه تأمین شده است.

به گفته این مقام مسئول پیش‌بینی تولید ذرت در افق برنامه، تحقق خوداتکایی ۴۷ درصدی با تولید ۳۰۳ میلیون تن دانه ذرت و ۱۲ میلیون تن علوفه ذرت در سال ۱۴۰۴ است.

### **دلایل عدم تحقق اهداف برنامه خوداتکایی ذرت دانه‌ای**

به گفته عزیز کریمی از دلایل عدم تحقق ذرت دانه‌ای بر اساس برنامه ترسیمی می‌توان به تابستانه بودن محصول ذرت، وقوع خشکسالی‌های مکرر چند سال اخیر، کاهش منابع آبی و برداشت مزارع ذرت از دانه‌ای به

علوفه‌ای با توجه به آب مصرفی کمتر (۲۰۰۰ مترمکعب صرفه‌جویی در مصرف آب) و فروش نقدی آن در بازار علوفه کشور اشاره کرد.

وی اضافه کرد: میزان تولید ذرت دانه‌ای در سال ۹۷ حدود یک میلیون تن، نیاز کشور حدود ۸ میلیون تن و واردات نیز با احتساب ذخایر استراتژیک ۸.۹ میلیون تن بوده است.

### **تولید سالانه بیش از ۳ میلیون تن جو در کشور**

وی درباره محصول جو نیز اظهارداشت: به طور متوسط سالانه ۳۲۵۰ هزار تن طی سالهای ۹۵ تا ۹۷ جو در کشور تولید شده است.

عزیز کریمی ادامه داد: در این راستا اقداماتی مانند توزیع ۱۳۰ هزار تن انواع کود، مبارزه با آفات، بیماری‌ها و علفهای هرز در سطح ۶۵۴ هزار هکتار، توزیع حدود ۳۰ هزار تن بذر گواهی شده، ایجاد مزارع انتخاب مشارکت ارقام و لاین‌های جو آبی و دیم با هدف آشنایی کشاورزان با پتانسیل ارقام جدید در ۲۸ استان کشور و توزیع بیش از ۳۰۰ تن بذر از ارقام پریپتانسیل خارجی با هدف ارتقا عملکرد صورت گرفت.

این مقام مسئول با بیان اینکه در مقایسه با برنامه سالهای ۹۵-۹۷ به طور میانگین ۱۰ درصد افزایش در زمینه تولید بذر حاصل شده است، گفت: پیش‌بینی می‌شود در سال جاری نیز حدود ۱۰۰ درصد اهداف برنامه محقق شود.

عزیز کریمی ادامه داد: لذا میانگین میزان تولید (طی سالهای ۹۵ تا ۹۷) در مقایسه با برنامه ۵ درصد افزایش داشته است. با این روند تحقق برنامه خوداتکایی در تولید جو در سال افق به طور کامل دور از انتظار نیست.

سرویس خبری: کشاورزی